

ISSN 2311–9306

ЕКОНОМІЧНІ СТУДІЇ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ЖУРНАЛ

ECONOMICS STUDIES

3 (25) – 2019

Львів
2019

ЕКОНОМІЧНІ СТУДІЇ

Науково-практичний журнал

3 (25) вересень 2019

Засновники журналу:

Львівська економічна фундація

Про журнал:

Економічні студії
(Economics studies)

Періодичність виходу:

чотири рази на рік.

Мова видання:

українська, російська, англійська

ISSN: 2311–9306

Свідоцтво про реєстрацію ЗМІ:

КВ № 20515–10315

від 20 грудня 2013 р.

**Журнал включено до міжнародної
наукометричної бази Index Copernicus**

Адреса для листування:

Науково-практичний журнал

«Економічні студії»

а/с 341, м. Львів, 79000

www.lef.lviv.ua

info@lef.lviv.ua

Тел: +38 (063) 204 34 31

Науково-практичний журнал «Економічні студії» присвячений актуальним проблемам розвитку сучасної економіки та пропонує своїм читачам розмаїття високоякісної інформації в галузі економічної науки.

Видання має тематичну спрямованість в межах таких наукових спеціальностей, як світове господарство і міжнародні економічні відносини; економіка та управління національним господарством; економіка та управління підприємствами; розвиток продуктивних сил та регіональна економіка; економіка природокористування; гроші, фінанси і кредит; демографія, економіка праці, соціальна економіка і політика та інші галузі економічної науки.

Цільова аудиторія журналу: вчені, викладачі, докторанти, аспіранти, студенти, економісти, бухгалтери, державні службовці та всі, кого цікавить економічна тематика.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен, географічних назв, назви підприємств, організацій, установ та за порушення прав інтелектуальної власності інших осіб несуть автори статей. Висловлені у цих статтях думки можуть не збігатися з точкою зору редакційної колегії і не покладають на неї ніяких зобов'язань. Передруки і переклади дозволяються лише за згодою автора та редакції журналу. Автори зберігають за собою всі авторські права і одночасно надають журналу право першої публікації, що дозволяє поширювати даний матеріал із зазначенням авторства та первинної публікації в даному журналі.

Редактор, коректор – Ю.С. Павленко

Комп'ютерна верстка – І.І. Стратій

Віддруковано:

Видавничий дім «Гельветика»

Україна, м. Херсон, вул. Паровозна 46-а

E-mail: mailbox@helvetica.com.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

ДК № 6424 від 04.10.2018 р.

Підписано до друку 30.09.2019.

Формат 60x84/8. Папір офсетний.

Друк офсетний. Гарнітура Times New Roman.

Обл.-вид. арк. 24,18. Ум. друк. арк. 23,17.

Наклад 100 прим.

Замовлення № 1019/208.

ЗМІСТ

СВІТОВИЙ ДОСВІД СТВОРЕННЯ СПІЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ ДЕРЖАВИ, БІЗНЕСУ ТА СУСПІЛЬСТВА Герасименко О.В., Наврусевич Ю.В.....	9
СУЧАСНИЙ СТАН ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ Гнатюк О.П.....	13
КОУЧИНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПІДГОТОВКИ МЕНЕДЖЕРІВ Декалюк О.В.....	17
АНАЛІЗ ТОВАРНОГО АСОРТИМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА Дем'яненко Н.В., Козловець Є.В.....	21
ОРГАНІЗАЦІЯ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ТА ЗБУТОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА Дем'яненко Н.В., Поліщук А.А., Мирошниченко А.В.....	24
СТАН ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ТА ТЕНДЕНЦІЇ ЇЇ РОЗВИТКУ Державська А.В.....	27
МОНІТОРИНГ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ Дзюба О.М.....	32
ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕНТНОЇ ПОЛІТИКИ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ В УКРАЇНІ У ПРОЦЕСІ ЗДІЙСНЕННЯ ДЕПОЗИТНИХ ОПЕРАЦІЙ Добровольська О.В., Землякова І.С.....	37
ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА НАСЕЛЕННЯ Жилін О.В., Кірейцева О.В.....	41
МОДЕЛЬ ЯКОСТІ ОПЕРАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА В КОНКУРЕНТНОМУ СЕРЕДОВИЩЕ Захаров В.А.....	47
СІЛЬСЬКИЙ ТУРИЗМ ЯК ФОРМА ЗАЙНЯТОСТІ ТА ФОРМУВАННЯ СЕРЕДНЬОГО КЛАСУ НА СЕЛІ Збарський В.К., Грибова Д.В.....	54
ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ БАНКІВ УКРАЇНИ: РИЗИКИ ТА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ Іршак О.С., Дубик О.І.....	59
СУТНІСТЬ ЕКОЛОГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ТА АСПЕКТИ ЙОГО ВПРОВАДЖЕННЯ Камінська Т.В.....	65
DIGITALIZATION RISKS: CLASSIFICATION AND PROTECTION (ON AN EXAMPLE OF BANKS ACTIVITY) Kryvtsun I.M.....	69
РІВЕНЬ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ВИРОБНИКАХ ВИРОБІВ З ПЛАСТМАС УКРАЇНИ Кукоба В.П., Чебакова Т.О.....	72
ПОДАТОК НА ВИВЕДЕНИЙ КАПІТАЛ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ Лаврова О.О., Мальованна Т.П.....	76
МЕХАНІЗМ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ Ляховець Н.В.....	80
ЗАСТОСУВАННЯ ДОСВІДУ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН, ЩОДО СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМИ ПРОЦЕСАМИ В РЕГІОНАХ УКРАЇНИ Маліновська О.Я., Терентій Х.М.....	84
ОГЛЯД МАТЕМАТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗСП ТА РОЛЬ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ ДЛЯ ОЦІНКИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА Мартинова О.В.....	89

КООПЕРУВАННЯ, ЯК ПРІОРИТЕТНИЙ НАПРЯМ РОЗВИТКУ РИНКУ КРЕДИТНИХ РЕСУРСІВ ДЛЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ Наталич О.С.....	94
ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ ЗА УМОВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ Оліх Л.А.....	100
АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЛОГІСТИЧНИМИ ПОТОКАМИ ФІНАНСОВОЇ УСТАНОВИ Панасюк В.М.....	104
АНАЛІЗ МЕХАНІЗМУ ФОРМУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ ВИРОБНИЦТВА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ Писаренко С.В., Крупа О.П., Шиков О.С.....	109
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА Полієва А.Ю.....	114
ЗАПОБІГАННЯ ГЕНДЕРНЕГО НАСИЛЬСТВА ТА ДИСКРИМІНАЦІЇ ЖІНОК НА РИНКУ ПРАЦІ Прокопій Д.А.....	119
ЕМОЦІЙНИЙ МАРКЕТИНГ, МАРКЕТИНГ ВРАЖЕНЬ ТА МАРКЕТИНГ ЕМОЦІЙ: ТОЖНОСТІ ТА ВІДМІННОСТІ ПРИ ПРОСУВАННІ БРЕНДІВ Радкевич Л.А.....	123
ВИЗНАЧЕННЯ РОЛІ ПЕРСОНАЛУ В ПІДВИЩЕННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ГАЛУЗІ Ровенська В.В., Яровенко О.М.....	128
СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК ФАКТОР СТАЛОГО РОЗВИТКУ ОРГАНІЗАЦІЇ В СУЧАСНОМУ ЕКОНОМІЧНОМУ СЕРЕДОВИЩІ Сакун Г.О., Станкевич І.В., Калугіна Н.А.....	134
АНАЛІЗ СТАНУ ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ В СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЯХ Світлична А.В., Степанова М.Ю.....	139
ЗАОЩАДЖЕННЯ В СИСТЕМІ ІНВЕСТИЦІЙНИХ РЕСУРСІВ ДОМОГОСПОДАРСТВ УКРАЇНИ Сидор І.П., Петрушка О.В.....	143
ДЕРЖАВНИЙ ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛЬ ВИКОНАННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ Скрипник Г.О., Примачок Г.В.....	148
ОСНОВНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ТАРИФНОЇ ПОЛІТИКИ НА ПОСЛУГИ ГАЗОРОЗПОДІЛЬНИХ КОМПАНІЙ Столяр О.О.....	154
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА Тесак О.В.....	158
ЦИФРОВА ЛОГІСТИКА ЯК МЕХАНІЗМ РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОЇ ТРАНСПОРТНО-ЛОГІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ (НА ПРИКЛАДІ КАРПАТСЬКОГО ЕКОНОМІЧНОГО РАЙОНУ) Трушкіна Н.В.....	161
СУТНІСТЬ ЕКОНОМІЧНОГО СТИМУЛЮВАННЯ ТОП-МЕНЕДЖЕРІВ ТА ЙОГО ОСНОВНІ ВИДИ Тугова А.С.....	165
ВИЗНАЧЕННЯ РИЗИКУ В ПРОЦЕСІ ІНВЕСТУВАННЯ У РОЗВИТОК ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВА Ходаківська М.....	169
ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ В УКРАЇНІ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СОЦІАЛЬНИХ СТАНДАРТІВ Чалюк Ю.О.....	173
УПРАВЛІННЯ КРЕДИТНИМИ РЕСУРСАМИ БАНКУ Шелест О.Л., Корнієнко Н.О.....	178

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ У СИСТЕМІ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УКРАЇНИ Шелест О.Л., Олійник К.Р.	182
ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ БАНКУ Шелест О.Л., Жогло О.М.	186
ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ СТРУКТУРОЮ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА Шелест О.Л., Курганський О.В.	190
АНАЛІЗ ПОВЕДІНКИ СПОЖИВАЧА МЕТОДОМ «КАРТА ШЛЯХУ КЛІЄНТА» ТА ВИЗНАЧЕННЯ ЙОГО ЕФЕКТИВНОСТІ Шпилько К.С.	193
ОЦІНКА СТАНУ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ БОРОТЬБИ З ПРАВОПОРУШЕННЯМИ МИТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ТА КОНТРАБАНДОЮ: АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ МИТНОЇ СТАТИСТИКИ Яковець Т.А.	197
КАДРОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВ: ВИЗНАЧЕННЯ З УРАХУВАННЯМ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ Ястремська О.М.	202

4. Афанасенко И.Д., Борисова В.В. Цифровая логистика. СПб.: Питер, 2019. 272 с.
5. Бубнова Г.В., Левин Б.А. Цифровая логистика – инновационный механизм развития и эффективного функционирования транспортно-логистических систем и комплексов. *International Journal of Open Information Technologies*. 2017. Vol. 5. No 3. P. 72-78.
6. Бекмурзаев И.Д., Курбанов А.Х., Курбанов Т.Х. Направления и этапы построения логистических систем на основе использования цифровых технологий. *Экономические и социально-гуманитарные исследования*. 2018. № 4(20). С. 5-9.
7. Ларин О.Н., Куприяновский В.П. Вопросы трансформации рынка транспортно-логистических услуг в условиях цифровизации экономики. *International Journal of Open Information Technologies*. 2018. Vol. 6. No 3. P. 95-101.
8. Транспорт і зв'язок України за 2017 рік: стат. збірник. Київ: Державна служба статистики України, 2018. 168 с.
9. Транспорт і зв'язок України за 2018 рік: стат. збірник. Київ: Державна служба статистики України, 2019. 154 с.

УДК 331.1

СУТНІСТЬ ЕКОНОМІЧНОГО СТИМУЛЮВАННЯ ТОП-МЕНЕДЖЕРІВ ТА ЙОГО ОСНОВНІ ВИДИ

THE ESSENCE OF ECONOMIC STIMULATION OF TOP-MANAGERS AND ITS MAIN TYPES

Тутова А.С.

*аспірант кафедри менеджменту, логістики та економіки
Харківського національного університету
імені Семена Кузнеця*

Tutova A.S.

*Postgraduate Student of Department
of Management, Logistics and Economics
Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics*

У статті подано результати дослідження точок зору вчених на трактування сутності економічного стимулювання. На основі проведених контент-аналізу та морфологічної декомпозиції запропоновано уточнене визначення поняття «економічне стимулювання». Розглянуто один з елементів економічного стимулювання топ-менеджерів – матеріальну винагороду, зокрема, базовий оклад, поточне (щорічне) преміювання, довгострокове преміювання, пільги і компенсації, що входять до складу гарантованих виплат. Проаналізовано існуючі види програм довгострокового преміювання топ-менеджерів.

Ключові слова: стимулювання, топ-менеджер, економічне стимулювання, матеріальна винагорода.

В статье представлены результаты исследования точек зрения ученых на трактовку сущности экономического стимулирования. На основе проведенных контент-анализа и морфологической декомпозиции предложено уточненное определение понятия «экономическое стимулирование». Рассмотрен один из элементов экономического стимулирования топ-менеджеров – материальное вознаграждение, в частности, базовый оклад, текущее (ежегодное) премирование, долгосрочное премирование, льготы и компенсации, входящих в состав гарантированных выплат. Проанализированы существующие виды программ долгосрочного премирования топ-менеджеров.

Ключевые слова: стимулирование, топ-менеджер, экономическое стимулирование, материальное вознаграждение.

The article presents the results of the study of the views of scientists on the interpretation of the essence of economic stimulation. Based on the content analysis and morphological decomposition, a refined definition of the term «economic incentive» is proposed. One of the elements of economic incentives for top managers is considered – material remuneration, in particular, basic salary, current (annual) bonuses, long-term bonuses, benefits and compensations included in the guaranteed payments. Existing types of programs of long-term rewards of top managers are analyzed.

Keywords: stimulation, top-manager, economic stimulation, material rewards.

Постановка проблеми. Визначення поняття «економічне стимулювання» є неоднозначним в економічній літературі. Одні автори дуже широко його трактують, визначаючи як систему заохочень, які сприяють підвищенню ефективності виробництва [1; 6; 5; 8; 11; 10; 12], а інші відмічають еко-

номічне стимулювання, перш за все, як грошову та матеріальну винагороду [1; 4; 7; 8]. Визнаючи важливість таких досліджень, доцільно проводити подальший науковий пошук тлумачення сутності та характерних особливостей економічного стимулювання. Тому метою статті є узагальнення поглядів вчених

щодо трактування поняття «економічне стимулювання» та його уточнення у відповідності з існуючими особливостями видів стимулювання, зокрема стимулювання праці топ-менеджерів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Метою стимулювання в основному є задоволення економічних потреб, тому доцільно проаналізувати різновид поняття, а саме – «економічне стимулювання». Зупинимося на деяких найбільш розповсюджених визначеннях економічного стимулювання, що приводяться в роботах вітчизняних і зарубіжних економістів (табл. 1).

За результатами, представленими в табл. 3, можна зробити висновок, що термін «економічне стимулювання» використовується в межах таких ключових слів як: сприяє, використання, заохочення, стимулювання, дії, відносини, система, план, чинник.

Таким чином, економічне стимулювання спрямоване на забезпечення матеріальної зацікавленості працюючих, задоволення економічних інтересів, заохочення активності, забезпечення мотивів для певної дії, а також підвищення ефективності роботи, направлене на розвиток господарської діяльності.

Для уточнення отриманого результату та його статистичного підтвердження проведено контент-аналіз визначення економічного стимулювання, де

отримано числовий вираз значення ключових слів, що використовується в понятті.

Шляхом проведення контент-аналізу сукупності визначень поняття економічного стимулювання були виділені подібні слова (словосполучення) та розраховано навантаження на кожне слово (словосполучення) (табл. 2).

Таблиця 2

Оцінка навантаження на кожне слово (словосполучення) у визначеннях

№	Визначення	Навантаження
1.	Заохочення	2/12=0,17
2.	Дії	2/12=0,17
3.	Стимулювання праці/трудо-вих показників	2/12=0,17
4.	Підвищення ефективності	3/12=0,25
5.	Використання матеріальних стимулів	4/12=0,33

Враховуючи результати проведеного контент-аналізу, визначено такі основні аспекти поняття економічне стимулювання: заохочення, дії, стимулювання праці, підвищення ефективності, використання матеріальних стимулів.

Таблиця 1

Трактування поняття «економічне стимулювання»

№	Автор	Поняття
1	Абрамов В.М., Данюк В.М., Колот А.М. [1]	Виражається насамперед у тому, що стимулювання праці сприяє підвищенню ефективності виробництва, що виражається в підвищенні продуктивності праці і якості продукції.
2	Азрилян А.Н. [2]	Використання матеріальних стимулів, спонукальних чинників, які сприяють тому, щоб виробники, споживачі, покупці вели себе бажаним чином до вигоди і в інтересах осіб, що використовують стимулювання.
3	Башмак М.С. [4]	Заохочення працівників грошовими виплатами за результатами трудової діяльності.
4	Костишина Т.А. [5]	Дії, спрямовані на стимулювання високих трудових показників працюючих.
5	Літвінов О.С. [6]	Це відносини стимулятора (того, хто стимулює) і стимульованого (того, хто стимулюється, на кого спрямовано стимулювання) з приводу виконання економічних інтересів обох з метою одержання обома додаткової економічної вигоди шляхом здійснення стимулятором дій, заходів, витрат коштів у відповідних формах, відповідними методами.
6	Лопатников Л.І. [7]	Система заохочень (премій) і покарань (штрафів) та інших аналогічних заходів матеріального впливу, що спонукають окремих працівників і цілі колективи (підприємств, фірм, цехів) підвищувати ефективність своєї роботи, виконувати виробничі плани і інші економічні рішення.
7	Мочерний С.В. [8]	Система організаційно-економічних заходів, спрямованих на розвиток господарської діяльності та підвищення її ефективності через забезпечення матеріальної зацікавленості працюючих та колективів підприємств у результатах діяльності.
8	Мочерний С.В. [10]	Використання матеріальних стимулів задля того, щоб виробники, споживачі, покупці поводитись належним чином, а отже, особи, що застосовують стимулювання, мали з цього вигоду
9	Campbell, R. Harvey [12]	Це план підтримки економіки і досягнення позитивних ефектів, таких, як збільшення робочих місць, надання імпульсу замороженим кредитним ринкам, відновлення споживчого попиту тощо шляхом використання фіскальної політики.
10	Cambridge Business English Dictionary [11]	Це дії уряду, банків тощо, призначені для заохочення активності і зростання в економіці, наприклад, для того, щоб уникнути рецесії.
11	Investopedia [14]	Впровадження змін у монетарній або фіскальній політиці для підтримки проблемної економіки.
12	Patricia Kennett [13]	Будь-який чинник (фінансовий або нефінансовий), який забезпечує мотив для певної дії або вважається причиною надання переваги одному рішенню перед альтернативними.

Аналіз поглядів різних вчених на поняття «економічне стимулювання» дозволяє запропонувати узагальнене трактування визначення, а саме: це заохочення працівників шляхом використання матеріальних стимулів з метою підвищення ефективності виробництва.

Одним з елементів економічного стимулювання топ-менеджерів є матеріальна винагорода, зокрема: базовий оклад, поточне (щорічне) преміювання, довгострокове преміювання, пільги і компенсації, що входять до складу гарантованих виплат. Матеріальна винагорода топ-менеджера, як правило, складається з постійної частини (окладу) і змінної частини заробітної плати. Постійна частина (оклад) залежить від темпів інфляції, галузі та масштабів діяльності керівника. Змінна частина заробітної плати менеджера, як правило, ставиться в залежність від ефективності діяльності організації. Таким чином, до основних видів матеріальних винагород топ-менеджерів можна віднести наступні (рис. 1) [3].

За ознакою часу матеріальна винагорода топ-менеджерів розподіляється на короткострокові та довгострокові. Останні є найбільш привабливими з позиції практикуючих топ-менеджерів та рекомендованими у відповідності з літературними джерелами [8].

Існує декілька видів програм довгострокового преміювання топ-менеджерів (рис. 2).

Топ-менеджери мають особливий правовий статус, відмінний від правового статусу інших найманих працівників. Топ-менеджери виключені зі сфери дії норм трудового законодавства, що обмежує тривалість робочого часу або встановлює підвищену оплату

за роботу понад нормального робочого часу (тобто розглядаються як працівники з ненормованим робочим днем), для топ-менеджерів встановлюється триваліший випробувальний термін, в відношенні менеджерів скориговані законодавчі норми, що регулюють звільнення з ініціативи роботодавця. Ступінь захисту топ-менеджерів від виробничих звільнень з ініціативи наймача більш низька, ніж для інших працівників.

Отже, кожен вид винагороди має свій стимулюючий вплив на топ-менеджера і залежить від багатьох факторів. Постійна частина (оклад) стимулює прагнення до підвищення кваліфікації, посадового росту. Довгострокове преміювання стимулює високі результати діяльності організації в цілому за тривалий проміжок часу.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Проаналізувавши погляди вчених на поняття «економічне стимулювання», за допомогою контент- та морфологічного аналізу, запропоновано уточнене трактування визначення, а саме: це заохочення працівників шляхом використання матеріальних стимулів з метою підвищення ефективності виробництва. Для більш глибокого розкриття суті стимулювання розглянуто один із елементів економічного стимулювання топ-менеджерів – матеріальну винагороду, зокрема, довгострокове преміювання та існуючі види програм довгострокового преміювання топ-менеджерів.

Проведене дослідження видів стимулювання свідчить, що питання висвітлення основних елементів системи стимулювання менеджерів стратегічного рівня управління потребує подальшого дослідження, щодо удосконалення та актуалізації винагород.

Рис. 1. Основні види матеріальних винагород топ-менеджерів

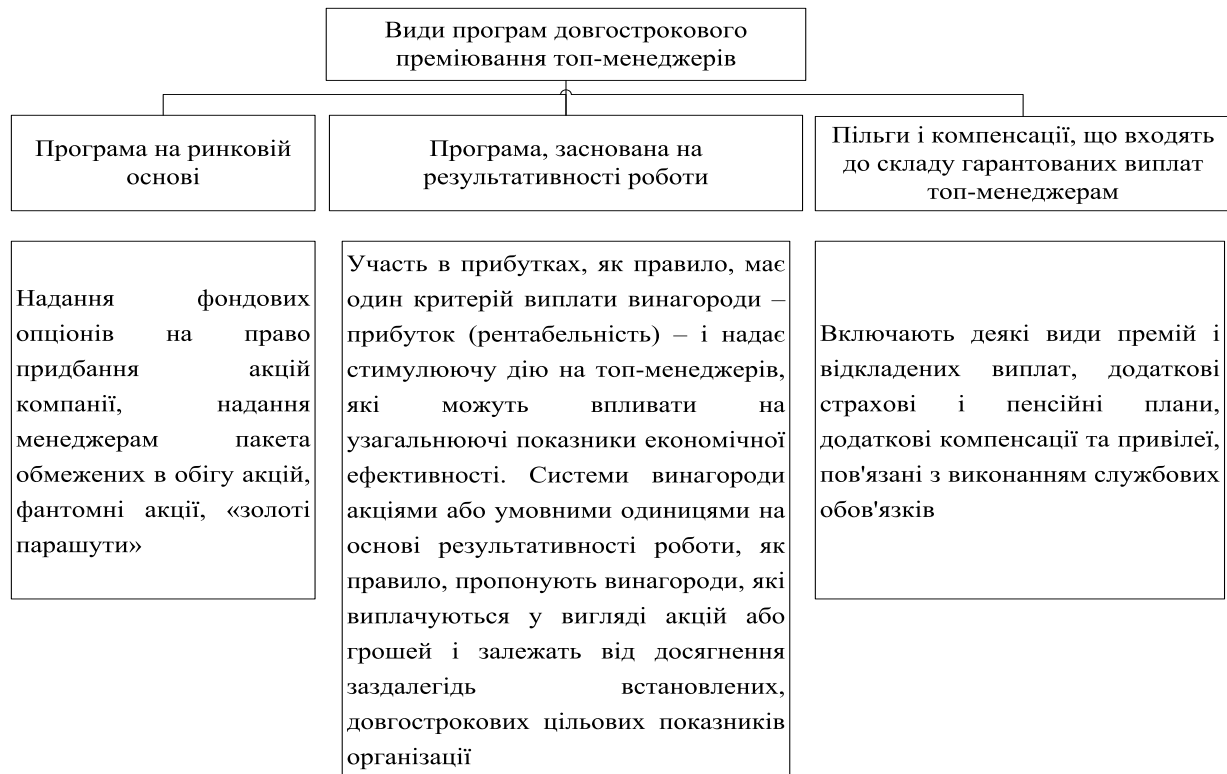

Рис. 2. Види програм довгострокового преміювання топ-менеджерів

Література:

1. Абрамов В.М. Мотивація і стимулювання праці в умовах переходу до ринку // Одеса: ОКФА. – 1995. – 96 с.
2. Азрилян, А.Н. Большой экономический словарь [Текст] // М.: Институт новой экономики. – 2002. – 1280 с.
3. Белкин В.Н. Зарубежный опыт стимулирования труда менеджеров компаний // Вестник Челябинского государственного университета. – 2017. – № 2 (398). – С. 79-85.
4. Башмак М.С. Матеріальне стимулювання персоналу підприємства [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://masters.donntu.edu.ua/2010/iem/bashmak/diss/indexu.htm>.
5. Костишина Т.А. Прогресивні форми організації і оплати праці // Полтава: ПУСКУ. – 2005. – 241 с.
6. Літвінов О.С. Дискусійні питання сутності стимулів в економіці [Текст] // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2009. – № 37. – С. 105.
7. Лопатников Л.И. Общеэкономический и экономико-математический объяснительный словарь [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://lopaticov.pro/?s=стимулирование>.
8. Лук'яненко Д. Мотивація топ-менеджменту глобальних корпорацій / Д. Лук'яненко, О. Мозговий, М. Бурмака. – Міжнародна економічна політика. – 2015. – № 2 (23). – С. 5-28
9. Мочерний С.В. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т. 1. [Текст] / Редкол.: С.В. Мочерний (відп. ред.) та ін. // К.: Видавничий центр "Академія". – 2000. – 864 с.
10. Мочерний С.В. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т. 3. [Текст] / Редкол.: С.В. Мочерний (відп. ред.) та ін. // К.: Видавничий центр "Академія". – 2002. – 952 с.
11. Cambridge Business English Dictionary [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/economic-stimulus>.
12. Campbell, R. Harvey. Financial Dictionary [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://financialdictionary.thefreedictionary.com/Economic+stimulus>.
13. Governance, Globalization and Public Policy [Текст] / Edited by Patricia Kennett. – Cheltenham, UK; Northampton, MA: Edward Elgar. – 2008. – 265 p.
14. Investopedia [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.investopedia.com/terms/e/economicstimulus.asp>.